



SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI ŁĘCZNO - TOCZEŃ

w Gminie Miedzichowo

na okres
styczeń 2024 r. - styczeń 2029 r.



Dokument sporządzony przez przedstawicieli
Grupy Odnowy Wsi:

Andrzej Pasierbek

Danuta Piróg

Izabela Osiecka

Edyta Ćwiek

z udziałem moderatorów:

Ewa Jankowiak

Mirosława Woźniak

Styczeń 2024 rok

*Nim zagłębisz się w lekturę
Dokumentu oto tego
Tych słów kilka wyjaśnienia
Jak powstawał i dlaczego.*

*Jest to owoc ciężkiej pracy
Wyciskającej siódme poty,
Bo mieszkańcy onych wiosek
Chętni byli do roboty.*

*Na warsztatach w styczniu
Pracowali bez wytchnienia,
Bowiem mają aspirację
Wioski swojej ulepszenia.*

*Ta strategia to zaledwie
Jeden krok do tego celu.
Wszyscy mamy tu świadomość,
Że tych kroków trzeba wielu.*

*Na początek przedstawimy
Tej strategii zapis treści.
Czyli to, z czego się składa
I co w niej się mieści.*

*Przed szkoleniem
odbyło się spotkanie,
taka wizja lokalna-
tak na rozruszanie.*

*A jeszcze przed wizją
Zadanie domowe:
Analiza zasobów-
Czas pomęczyć głowę.*

*Dokument obszerny,
Pojemność niemata,
Więc koordynatora
Pomoc się przydała.*

*Dzień pierwszy-dwie analizy:
SWOT i potencjału.
Przemiał wsi zasobów
Dogłębnie ... pomatu...*

*Na koniec dnia pierwszego
Nasza wizja wsi:
Czyli jaką by być miała,
Jaką nam się śni.*

*Ostro już zmęczeni-
Było trochę tego,
Skończyliśmy, by wrócić
Dnia już następnego.*

*A cóż to nam przyniósł
Kolejny dzień nowy?
Tego dnia dwa plany:
długo i krótkoterminowy.*

*To chyba by było na tyle
Co do zawartości.
Jeszcze tylko załączniki,
Te dopełnią całości.*

*Wśród nich Grupy Odnowy
Tak jakby ocena...
Kogoś z zewnątrz,
więc dająca świeżego spojrzenia*

Cóż niejeden mógłby spytać:

*Po co nam strategia owa?
Mamy gminną, mamy POM-y
Czy potrzebna jeszcze nowa?
TAK! Gdyż ta będzie wyjątkowa!*

*Cóż w tej więc wyjątkowego?
Czym ta będzie się różniła?
Tę właściwie w 100%
Grupa Odnowy Wsi stworzyła.*

*Ta z oddolnych inicjatyw.
Ludzi, co tu zamieszkują.
Odzwierciedla ich pragnienia,
Co by chcieli i co czują.*

*Dodatkowym zaś czynnikiem,
Który skłonił do pisania
Był sam Urząd Marszałkowski,
Pomógł on w podjęciu zdania.*

*Urząd kusi gminy
moderatorami.
Za ich udział dodatkowo
obdarza punktami.*

SPIS TREŚCI:

	STRONA
1. WPROWADZENIE	6
2. KARTA DIAGNOZY	7
3. ANALIZA ZASOBÓW	12
4. ANALIZA SWOT	21
5. ANALIZA POTENCJAŁU	24
6. WIZJA WSI/MIEJSCOWOŚCI	28
7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY	29
8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY	30



Walory przyrodnicze sołectwa

1. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnowy Wsi - **sołectwa Łęczno-Toczeń**, biorących udział w warsztatach w świetlicach wiejskich we Władysławowie oraz Grońsku w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego - „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”. Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Służy jego rozwojowi poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma **charakter integracyjny** w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz urzędu gminy.

W toku prac nad strategią rozwoju wsi zrealizowano następujące zadania:

- Przeprowadzono analizę zasobów, które uświadomiły grupie, co ma jej wieś, czym dysponuje i jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju społeczności.
- Przeprowadzono analizę SWOT dla wsi, która określa jej **mocne i słabe** strony, występujące **szanse i zagrożenia** dla jej rozwoju.
- Sformułowano **wizję** hasłową i opisową - opis stanu miejscowości i jej społeczności lokalnej, jaki chcemy osiągnąć.
- Zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w horyzoncie: krótkoterminowym oraz długoterminowym. Oba plany prowadzą do urzeczywistnienia zawartej w strategii wizji, wskazują w jaki sposób i jakimi środkami będziemy starali się ją osiągnąć.



Grupa Odnowy Wsi w czasie warsztatów opracowania Sołeckiej Strategii Rozwoju Świetlice wiejskie we Władysławowie oraz Grońsku w dniach 20 i 27 stycznia 2024 r.

*SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU – **ŁĘCZNO-TOCZEŃ** wypracowana przez GOW na warsztatach w ramach programu UMWW - „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”*

2. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Miedzichowo

Sołectwo: Łęczno-Toczeń

Liczba mieszkańców: 65 osób

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka/brak organizacji, brak wyodrębnionych jednostek samorządu pomocniczego w mieście		brak planowania działań w wymiarze całej wsi/miejscowości	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne		zawiązana grupa odnowy wsi/miejscowości	x	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi/miejscowości	
	porządkowanie wsi/miejscowości					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi/miejscowości		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi/miejscowości i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć					

B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	x	liczna grupa odnowy wsi/miejscowości (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)	systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi/miejscowości	wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	x
	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi/ w miejscowości	proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi/miejscowości		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi/ miejscowości	projektowanie działań (projekty)	
				pozyskiwanie środków zewnętrznych	x
	projekty wyróżniające wieś/miejscowość, kształtuje się centrum wiejskie/miejscowości		liczne stowarzyszenie odnowy wsi/ miejscowości	systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi/miejscowości)	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców	rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
powszechna odnowa prywatnych posesji		promocja wsi/ miejscowości			

D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		Stowarzyszenie odnowy wsi/miejscowości instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej), rozwój wsi/miejscowości oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	ukształtowane „centrum wiejskie”/centrum miejscowości				powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	
	projekty kreujące „wieś/miejscowość tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi/miejscowości					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Wizję lokalną przeprowadzono w sołectwie Łęczno-Toczeń dnia 25.11.2023 r.

Uczestnicy: Sołtys i Lider GOW – Andrzej Pasierbek, członek GOW – Edyta Ćwiek, Prezes LGD KOLD - Ireneusz Witkowski

Łęczno-Toczeń - niewielkie sołectwo położone w województwie wielkopolskim, w powiecie nowotomyskim, w gminie Miedzichowo, liczące 65 mieszkańców (Łęczno 47, Toczeń 18). Główne szlaki komunikacyjne w sołectwie to drogi powiatowa i gminna, w części utwardzone tłuczniowo, w części gruntowe, całkowicie pozbawione infrastruktury okołodorgowej. W miejscowościach przeważają drogi gruntowe, wśród nich część należy do Nadleśnictwa Trzciel. Sołectwo jest niezwykle malowniczo położone, pośród pól, lasów, nad małym jeziorkiem – użytek ekologiczny Toczeń. Znajdziemy tu cenny starodrzew, chroniony jako pomnik przyrody. Bogactwo przyrody sprawia, że wsie mogą poszczycić się również ciekawymi okazami zwierzyny, w tym ptactwa wodnego. W lesie jest też ogólnodostępny parking, z miejscem do odpoczynku. Zabudowę miejscowości stanowią głównie domki jednorodzinne, usytuowane w rozproszonej formie, wzdłuż wielu dróg. Typ wsi wielodrożnica. Swoiste centrum kulturalne dla mieszkańców stanowi tzw. Biesiadnik, czyli wiata, która została zabudowana i dziś pełni funkcję świetlicy wiejskiej. Przy budynku jest duży teren częściowo zagospodarowany znajdziemy w tu: boisko i sanitariaty. Uwagę zwraca dość duża ilość starej zabudowy, sięgającej końca XIX wieku. W sołectwie nie funkcjonuje sklep spożywczy, ani też handel obwoźny. Brakuje kanalizacji sanitarnej, wodociąg jest w rozbudowie. Działają tu niesformalizowana Grupa Odnowy Wsi, KGW Jarzębina oraz Stowarzyszenie Warto Razem. Sołectwo korzysta z funduszu sołeckiego i wsparcia gminy. Zarówno poprzez jednostkę samorządu terytorialnego jak i stowarzyszenia pozyskuje środki zewnętrzne.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną (płyta CD).

Data: 25.11.2023 r.

Sporządziły: Ewa Jankowiak, Mirosława Woźniak



Architektura sołectwa



Miejsce kultu religijnego



Oznakowane szlaki
rowerowe oraz wikliny



Bieszczyn



Pozostałości cmentarza
ewangelickiego

3. ANALIZA ZASOBÓW

Analiza zasobów służy uświadomieniu sobie, co mamy i określeniu, jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju wsi/miejscowości. Wynikiem analizy zasobów jest spis dóbr materialnych i niematerialnych będących w posiadaniu społeczności lokalnej, które mogą być wykorzystane obecnie, bądź w przyszłości w realizacji przedsięwzięć odnowy wsi. Analiza zasobów przeprowadzona jest według ujednoliczonego schematu. Znaczenie każdego z zasobów podlega ocenie, która wykorzystywana jest w dalszych analizach.

ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ I				
RODZAJ ZASOBU *	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
PRZYRODNICZY				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Duże kompleksy leśne, łąki, nieużytki rolne, teren pagórkowaty (pomorenowy)			x
stan środowiska	Czyste		x	
walory klimatu	Umiarkowany	x		
walory szaty roślinnej	Lasy, łąki		x	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Lipa - pomnik przyrody, dęby - starodrzew wzdłuż dawnego traktu pocztowego Poznań-Berlin, użytek ekologiczny Toczeń (gniazdowanie łabędzi)			x
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Siedliska bobrów, bażanty, żurawie, sarny, jelenie, dziki, lisy, wilki, borsuki			x
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Czarna Woda, użytek ekologiczny Toczeń (małe jezioro)	x		

wody podziemne	Zbiornik wód podziemnych Warty	x		
gleby	Przewaga VI klasy i niewielki udział gleb V klasy			
kopaliny	Żwir, glina	x		
walory geotechniczne	Niewielkie wyrobisko po wydobyciu żwiru (prywatne)	x		
KULTUROWY				
walory architektury	Siedliska w znacznym rozproszeniu (charakterystyczna ceglana zabudowa poniemiecka), pojedyncza zabudowa olęderska, pojedyncze domy drewniane, jeden pod strzechą, nowe budownictwo szkieletowe i murowane, słabo zachowane resztki drewnianych budynków gospodarczych			x
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	„Biesiadnik” – świetlica wiejska z dużym, ogrodzonym terenem rekreacyjnym i sanitarnym, z tymczasowym zapleczem kuchennym wolnostojącym		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zabudowa wiejska zagrodowa, domy z końca XIX (dawna szkoła, zajazd Riemmersa przy dawnym szlaku pocztowym), posesje zadbane, część o charakterze domów letniskowych (prywatnych)		x	
zabytki i pamiątki historyczne	Domy z końca XIX w.			x
osobliwości kulturowe	Pulteram – obrzęd przedślubny			x

miejsca, osoby i przedmioty kultu	Pomnik upamiętniający miejsce stracenia więźniów obozu hitlerowskiego w Żabikowie, krzyż przydrożny na rozstajach Łęczno-Toczeń, krzyż w Toczeniu, kapliczka dziękczynna w Toczeniu			x
święta, odpusty, pielgrzymki	Wszystkie kościelne święta obchodzone w Parafii w Miedzichowie			x
tradycje, obrzędy, gwara	Wiejskie święcenie potraw w domu prywatnym (nieprzerwanie od 1946 r.), solecki piknik na Dzień Rodziny (początek lata)			x
legandy, podania i fakty historyczne	Obie wsie - Łęczno i Toczeń leżały przy szlakach konnych. W Łęcznie istnieje budynek (w posiadaniu prywatnym), w którym istniał zajazd i miejsce zmiany koni na trasie Poznań-Berlin (dokumentacja - pocztówka niemiecka z 1903 r. w zasobach fotopolska.eu), w tych samych źródłach pocztówka z karczmą z Toczenia (budynek nie zachował się)			x
przekazy literackie	Krótkie wzmianki o Łęcznie i Toczeniu w książce Waclawa Czuchwickiego „Ziemia zbąska i jej okolice” wydanie drugie poprawione i uzupełnione Zbąszyń 2006		x	
ważne postacie i przekazy historyczne	Stefan Garczyński - Wojewoda poznański, pisarz, dyplomata, właściciel Łomnicy, który na granicy swoich dóbr, w lesie Łęczeń osiedlił kolonistów niemieckich, dając tym początek wsi Łęczno			x
specyficzne nazwy				

specyficzne potrawy	Sery zagrodowe z mleka krowiego (charakterystyczne dla osadników olęderskich) i dżemy buraczano-jabłkowe (charakterystyczne dla osadników olęderskich)			x
dawne zawody	Wikliniarz, plecionkarz, uprawiający chmiel, tytoń			x
zespoły artystyczne, twórcy	Rękodzieło artystyczne			x
ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ II				
RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
OBIEKTY I TERENY				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Kilkanaście - prywatne	x		
działki pod domy letniskowe	Kilka - prywatne	x		
działki pod zakłady usługowe i przemysł				
pustostany mieszkaniowe	Pojedyncze (prywatne i gminne)	x		
pustostany poprzemysłowe				
tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
plac publicznego spotkań, festynów	Duży, niezagospodarowany teren ogrodzony wokół Biesiadnika		x	

sale spotkań, świetlice, kluby	Budynek wolnostojący drewniany Biesiadnik z zapleczem sanitarnym i kuchennym w oddzielnych budynkach, z doprowadzonym wodociągiem		x	
miejsca uprawiania sportu	Biesiadnik w Łęcznie z prowizorycznym boiskiem do siatkówki i stołem do tenisa stołowego	x		
miejsca rekreacji	Teren pod lasem przy Biesiadniku w Łęcznie, trasy/szlaki rowerowe i drogi w lasach		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Szlak rowerowy, szlak wiklinowy na trasie Miedzichowo-Trzciel Odbudowa trasy rowerowej w kierunku Zbąszynia, Nowego Tomysła, Bolewicka		x	
szkoły	Szkoła Podstawowa w Miedzichowie - zapewniony przez gminę dowóz uczniów. Szkoły ponadpodstawowe-Trzciel, Nowy Tomyśl (niewystarczająca komunikacja autobusowa). Wyższe uczelnie-Nowy Tomyśl, Poznań, Zielona Góra (utrudniona komunikacja - najbliższa stacja kolejowa w Chrośnicy lub w Nowym Tomysłu)		x	
przedszkola	Przedszkole przy Szkole Podstawowej w Miedzichowie - zapewniony przez Gminę Miedzichowo dowóz		x	
biblioteki	Gminna Biblioteka Publiczna w Miedzichowie		x	
placówki opieki społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedzichowie		x	
placówki służby zdrowia	Ośrodek zdrowia, lekarz pierwszego kontaktu w Miedzichowie, najbliższy szpital i przychodnie specjalistyczne w Nowym Tomysłu		x	

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA				
wodociąg, kanalizacja	Wodociąg w rozbudowie, brak kanalizacji	x		
drogi (nawierzchnia, oznakowanie, oświetlenie)	Drogi gminne i odcinki dróg powiatowych, utwardzone i polne, sezonowo w złym stanie, nieoświetlone		x	
chodniki, parkingi	Dwa parkingi leśne, parking gminny przy Biesiadniku	x		
sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Telefonia komórkowa o ograniczonym zasięgu operatorów, Internet komórkowy o ograniczonym zasięgu, Internet kablowy w rozbudowie	x		
telefonía komórkowa	Nierówna jakość zasięgu z przerwami. Jedna wieża przekaźnikowa na terenie Toczenia	x		
Internet szerokopasmowy	Ograniczony dostęp, w części sołectwa w rozbudowie (w kierunku Toczenia)	x		
transport publiczny: a) kolej (przystanki) b) autobus (przystanki)				
inne				
ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ III				
RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
GOSPODARKA, ROLNICTWO				
miejsca pracy (gdzie, ile?)	Mieszkańcy sołectwa dojeżdżają do pracy w Nowym Tomyślu, Poznaniu, mały procent (ok 10%) utrzymuje się z pracy na roli		x	

znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	1 firma usługowa - usługi budowlane i drogowe	x		
gastronomia	Okazjonalna (festyny, wydarzenia, działania projektowe - zaplecze kuchenne przy Biesiadniku w Łęcznie)		x	
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne	Kilka gospodarstw kilkuhektarowych	x		
uprawy hodowle	Zboża, rośliny okopowe, mała hodowla konika polskiego	x		
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Obornik, kompost - na użytek własny	x		
zasoby odnawialnych energii	Solary, pompy ciepła - kilka	x		
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY				
środki udostępniane przez gminę i/lub powiat	Fundusz sołecki, gminne i powiatowe konkursy dla NGO		x	
środki wypracowywane	Wynajem Biesiadnika, dobrowolne datki, darowizny przekazane na rzecz Stowarzyszenia „Warto Razem”, darowizna Fundacji Biedronki na realizację projektu skierowanego do seniorów w ramach programu „Danie wspólnych chwil” pozyskana przez KGW „Jarzębina”, środki pozyskane przez KGW „Jarzębina” podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego w Bolewicach, środki pozyskane przez mieszkańców podczas grzybobrania przeznaczone na prezenty mikołajkowe dla dzieci z sołectwa		x	

MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)				
autorytety i znane postacie we wsi/miejscowości	Sołtys, członkowie Rady sołeckiej, przewodnicząca KGW „Jarzębina”, Prezeska Stowarzyszenia „Warto Razem”, lokalny społecznik aktywnie zaangażowany wraz z żoną w działania na „Szlaku wikliny”, artystka plastyk, profesor UAP w Poznaniu		x	
krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Profesor nauk medycznych - neonatolog, naukowczyni PAN specjalizująca się w biologii molekularnej i biochemii, reżyser filmów animowanych wykładowca akademicki UAP w Poznaniu, ilustratorka książek i pedagog, wieloletni poznański radny i przedsiębiorca			x
osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Artyści plastycy			x
przedsiębiorcy, sponsorzy	Nieliczni, ale aktywni w miarę potrzeby	x		
osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Większość mieszkańców posiada zdolności informatyczne, w szczególności młode pokolenie	x		
pracownicy nauki	Wykładowcy akademicy związani miejscem zamieszkania lub czasowego przebywania		x	
związki i stowarzyszenia	Grupa Odnowy Wsi (skład pięcioosobowy - niesformalizowana), KGW „Jarzębina”, Stowarzyszenie „Warto Razem”			x
kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	W ramach promocji „Szlaku wikliny” przez Urząd Gminy w Miedzichowie w związku z istnieniem punktów na wiklinowym szlaku - „Hartwigówka” i „Biesiadnik”		x	

współpraca zagraniczna i krajowa	Współpraca z Gminą Miedzichowo, UTW, Biblioteką publiczną w Miedzichowie, OSP i Parafią w Miedzichowie, Kołem Łowieckim z Toczenia, Zespołem Podrzewianki i Gminą Duszniki, z Nadleśnictwem Trzciel			x
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI				
publikatory, lokalna prasa	O sołectwie można poczytać w Internecie : aktualnosci">https://miedzichowo.pl>aktualnosci https://fotopolska.eu/		x	
książki, przewodniki				
strony www	FB sołectwo leczno-toczen		x	

ZASOBY – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecne bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*



Kwatera myśliwska Koła Łowieckiego nr 39 „WYCINEK”

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (SWOT – skrót od angielskich słów odpowiadającym silnym i słabym stronom, szansom i zagrożeniom) służy przeanalizowaniu sytuacji obecnej, a także najbliższej przewidywalnej przyszłości pod kątem tego, czym dysponujemy, czego nam brakuje, co nam może pomóc, a czego powinniśmy starać się uniknąć, – aby nam nie szkodziło. Wynikiem analizy jest zestawienie atutów (mocne strony), braków (słabe strony), szans i zagrożeń. Pomaga to planować działania, zaspokajając potrzeby, wypełniać braki w sposób realny, w oparciu o zasoby, wykorzystując szanse i wkalkulowując ryzyko zagrożeń lub eliminując je.

<p style="text-align: center;">SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)</p>	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciekawy krajobraz sprzyjający rekreacji, duże kompleksy leśne, pagórkowaty teren. J 2. Starodrzew, pomniki przyrody. T 3. Zabytkowa architektura (budownictwo olęderskie, zabudowa poniemiecka ceglana, nieliczne zabudowania gospodarcze drewniane - stodoły i pojedyncze budynki mieszkalne). T 4. Animacja życia kulturalnego. J 5. Kultywowanie dawnych tradycji i zwyczajów ludowych. T 6. Pożytek ekologiczny, siedliska dzikich zwierząt. J 7. Bogate runo leśne (grzyby, jagody, borówki), zioła. B 8. Leśne trasy rowerowe. J 9. Biesiadnik - miejsce integracji mieszkańców. S 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwierzyna leśna powodująca szkody w gospodarstwach. B 2. Rozproszona zabudowa niesprzyjająca integracji. J 3. Drogi gminne wymagające utwardzenia. S 4. Brak oświetlenia ulicznego. S 5. Niedoposażony Biesiadnik. S 6. Niezagospodarowany teren przy Biesiadniku. S 7. Brak boiska sportowego. S 8. Brak placu zabaw dla dzieci i siłowni. S 9. Brak zaplecza kuchennego. S 10. Słaby zasięg telefonii komórkowej. J 11. Ograniczony dostęp do sieci światłowodowej. S 12. Zbyt mało parkingów leśnych. S

<p>10. Pomnik upamiętniający miejsce stracenia więźniów z obozu w Żabikowie. T</p> <p>11. Kulturowanie przez mieszkańców obrzędów religijnych. T</p> <p>12. Bogata historia wsi sięgająca XVIII wieku (Ziemia zbąska i jej okolice autorstwa W. Czuchwickiego). T</p> <p>13. Duże zaangażowanie mieszkańców w sprawy sołeckie. J</p> <p>14. Specyficzne potrawy serwowane w sołectwie. T</p> <p>15. Mieszkańcy o zdolnościach rękodzielniczych. T</p> <p>16. Kulturowanie starej tradycji wikliniarskiej charakterystycznej dla regionu. T</p> <p>17. Wykorzystywanie przez mieszkańców OZE. J</p> <p>18. Prężnie funkcjonująca Grupa Odnowy Wsi. T</p> <p>19. Profil sołectwa na portalu społecznościowym. B</p>	<p>13. Brak kanalizacji. S</p> <p>14. Znikoma ilość miejsc pracy na terenie sołectwa. B</p> <p>15. Brak sklepu spożywczego na terenie miejscowości. J</p> <p>16. Słabej jakości gleby. B</p>
<p style="text-align: center;">SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)</p>	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA (zagrożenie płynące z otoczenia)</p>
<p>1. Dobra współpraca z Miedzichowskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Urzędem Gminy, Gminną Biblioteką Publiczną, Kołami Gospodyń Wiejskich z Miedzichowa i Prądówki, Kołami Łowieckimi z terenu sołectwa, OSP z Miedzichowa, Galerią Jerzego Piotrowicza w Poznaniu. J</p>	<p>1. Utrudniony dostęp komunikacyjny do edukacji szczebla podstawowego, średniego i wyższego. J</p> <p>2. Brak komunikacji z ościennymi miejscowościami. J</p>

<ol style="list-style-type: none"> 2. Przebiegający przez sołectwo Szlak Wiklinowy. J 3. Przynależność gminy do LGD KOLD szansą na pozyskanie środków zewnętrznych. B 4. Gminne i powiatowe konkursy dla NGO. B 5. Udział sołectwa w programie Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+. B 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Niska opłacalność produkcji rolnej. B ASF, ptasia grypa – zagrożenia dla hodowli. B 4. Niestabilne, często zmieniające się prawo, niesprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości. B 5. Duża biurokracja i konkurencja przy pozyskiwaniu zewnętrznych środków . B 6. Rosnące koszty życia. B 7. Problem z uzależnieniem młodego pokolenia od elektroniki i zanik relacji międzyludzkich. J 8. Anomalie pogodowe powodujące szkody w gospodarstwach domowych i drzewostanie. B 9. Bardzo zły stan dróg powiatowych – utrudniony przejazd . S
---	--

5. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO

Analiza potencjału rozwojowego ma na celu gruntowne przemyślenia nad charakterem i związkami przyczynowo - skutkowymi elementów wcześniej przeprowadzonych analiz. Ma ona pomóc znaleźć faktycznie najważniejsze cele ogólne, wspomagać równomierny, zrównoważony rozwój wsi/miejscowości, poprzez zastosowanie wszystkich sfer życia, które z nich były dotąd słabiej rozwijane, które wymagają szczególnej uwagi, na których można budować przyszłość wsi/miejscowości. Pomaga również doprecyzować sformułowania użyte we wcześniejszych analizach.

Kategorie analizy potencjału rozwojowego (4 sfery/aspekty życia):

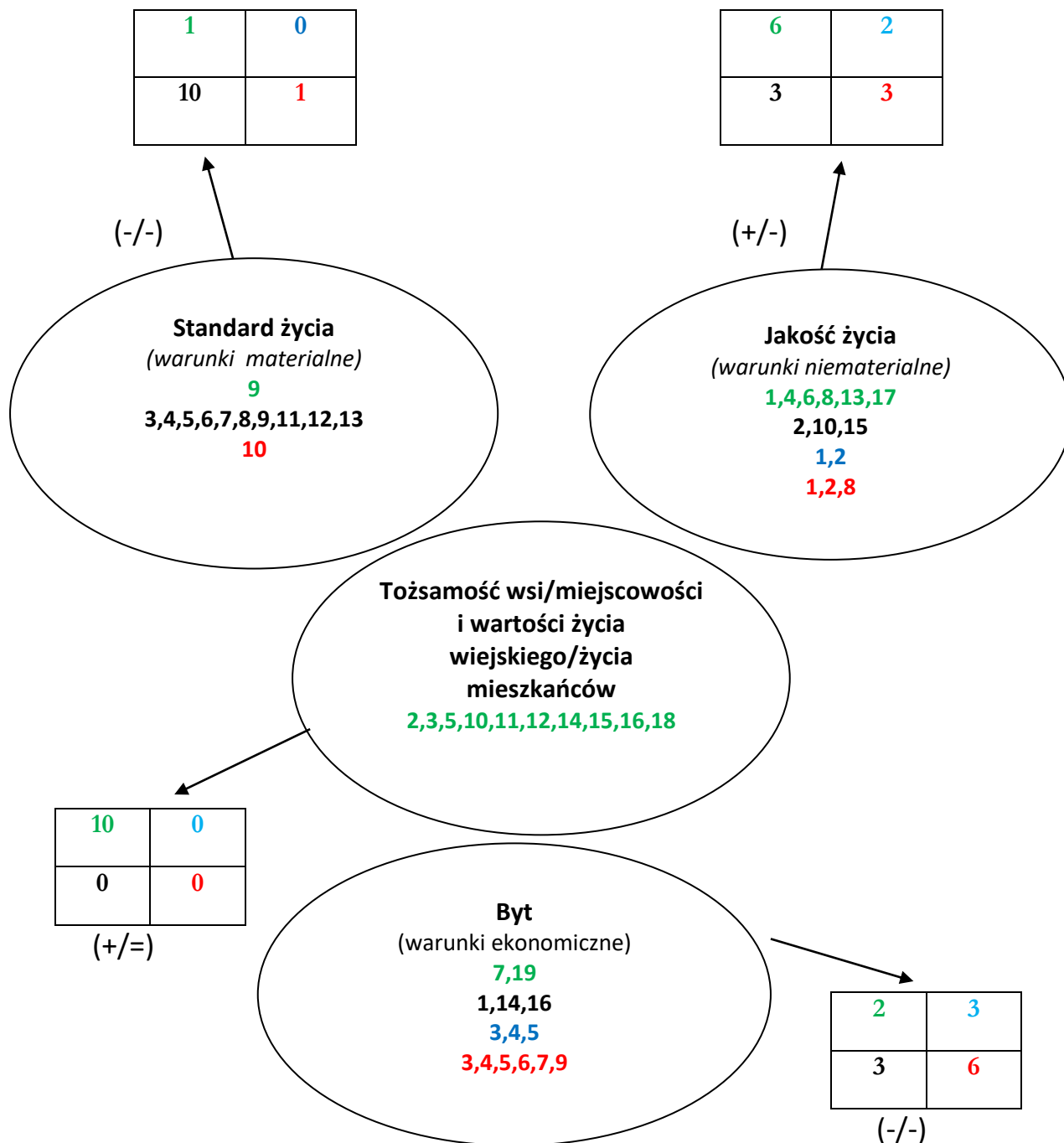
- **Standard życia:** stanowią czynniki materialne, infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej (ilość, dostępność i stan), np.: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, dostęp do Internetu, świetlica, dom kultury, boisko, plac zabaw dla dzieci, przedszkole, szkoła, biblioteka, placówki usługowe, wyposażenie oraz stan posesji i budynków.
- **Jakość życia:** stanowią czynniki niematerialne – tworzą atmosferę między ludźmi np.: relacje sąsiedzkie, współpraca sąsiedzka, życzliwość, akceptacja postaw aktywnych, poczucie współuczestnictwa i współtworzenia, możliwość samorealizacji, oferta kulturalna, edukacyjna, wypoczynku i rekreacji oraz życia społecznego, poziom samoorganizacji społecznej, poczucie bezpieczeństwa, zagrożenia, dostępność komunikacyjna, zaopatrzenie w towary i usługi, stan środowiska, poziom wykształcenia mieszkańców.

- **Byt:** oznacza możliwości ekonomiczne mieszkańców, elementy wpływające na ich możliwości i źródła zarobkowania np.: rozstrzygnięcia planistyczne, wsparcie postaw przedsiębiorczych, zorganizowanie się przedsiębiorców i producentów rolnych, usługi i produkcja, produkty, możliwości pozyskiwania dochodu przez społeczność lokalną na cele publiczne, promocja.
- **Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego/życia mieszkańców:** to, jakość niemożliwa do uzyskania w dużym mieście, charakterystyczna dla małych społeczności tj.: kultura, tradycje, obyczaje, gwara, kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty, wzorce wychowawcze i więź międzypokoleniowa, uroczystości i rocznice, lokalny kult, pamięć o wybitnych mieszkańcach i wydarzeniach, lokalny, indywidualny styl osadnictwa i budownictwa, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, charakterystyczne elementy architektury i urządzenia przestrzeni publicznej, lokalna kuchnia i potrawy.

Wynikiem analizy potencjału rozwojowego jest liczbowe określenie stosunku pozytywów (mocnych stron, zasobów i szans) do negatywów (słabych stron, braków, niedogodności i zagrożeń) w odniesieniu do każdego z czterech aspektów życia. Porównanie propozycji liczbowych ułatwia określenie, które ze sfer życia są świadomie rozwijane, a które traktowane „po macoszemu”, które sfery powinny ten rozwój wspierać.

Analiza potencjału rozwojowego wsi

silne strony	szanse
słabe strony	zagrożenia



Standard: Obszar całościowo na minusie. Silne strony wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 1/11. Analizując płaszczyznę z podziałem na obszar wewnętrzny i zewnętrzny tendencja podobna. Stosunek silnych stron do słabych ujemny 1/10, stosunek szans do zagrożeń także na minus 0/1. Największą bolączką mieszkańców sołectwa jest niewystarczająca infrastruktura społeczno-kulturalno-rekreacyjna, wymagająca uzupełnienia, doposażenia i modernizacji. Największym problemem w tym obszarze są niewystarczające fundusze, a szansą na jego rozwój środki zewnętrzne.

Jakość: Obszar całościowo dodatni. Stosunek silnych stron wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń 8/6. Analizując płaszczyznę z podziałem na obszar wewnętrzny i zewnętrzny ten pierwszy przedstawia się lepiej. Wewnętrznie płaszczyzna na plusie, w stosunku silnych stron do słabych 6/3, zewnętrznie szanse do zagrożeń ujemne, w stosunku 2/3. Zaleca się rozwój i zacieśnianie relacji sąsiedzkich, integrację oraz aktywizację mieszkańców. Pomocą w rozwijaniu tego obszaru mogłoby być również wzmocnienie płaszczyzny standardu, poprzez rozbudowę i doposażenie infrastruktury integrującej.

Byt: Obszar całościowo na minusie. Silne strony wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 5/9. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną tendencja podobna. Wewnątrz obszar ujemny - silne strony do słabych w stosunku 2/3, zewnętrznie szanse do zagrożeń także na minus w stosunku 3/6. Mieszkańcy czują potrzebę poprawy warunków bytowych. Sołectwo ma taką szansę, upatruje jej głównie w środkach zewnętrznych oraz rozwoju przedsiębiorczości. Zaleca się przede wszystkim wsparcie przy pozyskiwaniu i rozliczaniu środków zewnętrznych oraz promocję walorów sołectwa.

Tożsamość: Obszar całościowo na plus. Silne strony wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 10/0. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną ta pierwsza przedstawia się lepiej. Silne strony do słabych dodatnie w stosunku 10/0. Zewnętrznie obszar obojętny, szanse do zagrożeń w stosunku 0/0. Mieszkańcy mają silne poczucie przynależności i tożsamości, opartej głównie na szczególnym dziedzictwie historycznym i przyrodniczym miejscowości oraz kultywowaniu tradycji religijnych i świeckich, w szczególności wikliniarskich. Zaleca się wspieranie owego poczucia przynależności do wspólnoty, a także edukację w tym zakresie, w szczególności młodego pokolenia, ocalając przed zapomnieniem.

6. **WIZJA WSI/MIEJSCOWOŚCI:** wyobrażenie stanu docelowego wsi/miejscowości, oddaje zbiorowe marzenia i oczekiwania, co do przyszłości, jest realna, bazuje na atutach, nie abstrahuje od barier, wzmacnia czynnik wyróżniający, zawiera dźwignię rozwojową.

Malowniczo położona miejscowość pośród pól i lasów, zachwycająca bogactwem flory i fauny. Wieś stawiająca na integrację środowiska lokalnego i gminnego. Przywracamy zapomniane tradycje i zwyczaje ludowe, związane z naszym regionem. Mieszkańcy są zaangażowani i z ogromnym zapałem działają na rzecz swojej małej ojczyzny. Rozbudowana infrastruktura techniczna ułatwia jakość życia, a bogata społeczno-rekreacyjno-sportowa sprzyja aktywnemu spędzaniu czasu na świeżym powietrzu.

„Jesteśmy dla ludzi”



7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI sołectwa **ŁĘCZNO-TOCZEŃ** NA OKRES 24 miesięcy

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycje projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólnej integracji	Piknik rodzinny	Tak	Tak	2+2+2+2=8	IV
Na czym nam najbardziej zależy?	Zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci	Półkolonie	Tak	Nie	3+3+3+3=12	III
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak ogrzewania w miejscu integracji	Montaż klimatyzacji w Biesiadniku	Tak	NIE	4+4+4+4=16	II
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Zaplecze kuchenne w sołectwie	Dobudowa zaplecza kuchennego do Biesiadnika	Tak	NIE	5+5+5+5=20	I
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Integracja seniorów	Danie wspólnych chwil	Tak	Tak	1+1+1+1=4	V
Na realizację, jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? <i>(Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)</i>	Dobudowa zaplecza kuchennego do Biesiadnika – środki z programu Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+ Montaż klimatyzacji w Biesiadniku - środki z programu Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+ Półkolonie – środki z gminy i od sponsorów					

8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI – sołectwa ŁĘCZNO-TOCZEŃ

Wizja wsi/miejscowości (hasłowa): „**Jesteśmy dla ludzi**”

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. CELE Co trzeba osiągnąć, aby urzeczywistnić wizję naszej wsi?/miejscowości?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty przedsięwzięcia jakie wykonamy
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY słabe strony, jakie wyeliminujemy, zagrożenia, jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI/MIEJSCOWOŚCI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO /MIESZKAŃCÓW			
1. Budowanie tożsamości, poczucia wspólnoty, kultywowanie tradycji	Biesiadnik, fundusz sołecki, środki zewnętrzne, Grupa Odnowy Wsi, współpraca z parafią, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Gminną Biblioteką Publiczną, przydrożne krzyże, kultywowanie przez mieszkańców, tradycji	Niewystarczająco wyposażony Biesiadnik, niewystarczające środki finansowe, niesprzyjająca aura, utrudniony dojazd	1.1 Marzanna sołecka 1.2 Noc świętojańska 1.3 Święto Matki Boskiej Jagodnej 1.4 Andrzejki wiejskie 1.5 Świecenie potraw 1.6 Pielgrzymka do miejsc świętych 1.7 Mikołajki dla najmłodszych

	<p>religijnych i wielkich, miejscowy społecznik trudniący się wikliniarstwem, sponsorzy, czyn społeczny</p>		<p>1.8 Spotkanie opłatkowe 1.9 Szukanie wielkanocnego zajaczka połączone z malowaniem pisanek 1.10 Warsztaty ozdób bożonarodzeniowych 1.11 Spotkanie Noworoczne 1.12 Kolędowanie gminne 1.13 Grzybobranie na Biesiadniku 1.14 Odnowienie przydrożnych krzyży 1.15 Budowa Kapliczki Matki Boskiej Jagodnej 1.16 Dożynki sołeckie i gminne 1.17 Warsztaty wikliniarskie 1.18 Pokazy z korowania wikliny 1.19 Wyjazd do muzeum etnograficznego i prelekcja o tradycjach kolędniczych regionu</p>
--	---	--	---

B. STANDARD ŻYCIA

<p>1. Rozbudowa infrastruktury technicznej</p>	<p>Istniejąca infrastruktura drogowa i okołodrogowa, współpraca z gminą i powiatem, fundusz sołecki, środki zewnętrzne</p>	<p>Drogi wymagające modernizacji, brak oświetlenia ulicznego, duża biurokracja i konkurencja przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych, brak kanalizacji części sołectwa, duże rozproszenie budynków, brak sieci wodociągowej w części sołectwa, brak szybkiej sieci internetowej, zaporowe ceny podłączenia wody do gospodarstw domowych sąsiadujących z linią wodociągu</p>	<p>1.1 Budowa drogi dojazdowej od ulicy Akacyjowej do Łęczna numer 21 1.2 Budowa drogi gminnej nr 394034P od drogi powiatowej nr 2712P (ulica Akacyjowa w Miedzichowie) do ulicy Kasztanowej 1.3 Montaż oświetlenia ulicznego 1.4 Budowa przydomowych /biologicznych oczyszczalni ścieków 1.5 Budowa wodociągu w brakujących częściach sołectwa 1.6 Doprowadzenie Internetu szerokopasmowego na teren sołectwa Łęczno-Toczeń</p>
--	--	--	--

<p>2. Rozbudowa i doposażenie infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i sportowej</p>	<p>Współpraca z gminą, środki zewnętrzne, fundusz sołecki, sponsorzy, uczestnictwo sołectwa w programie Wielkopolska Odnova Wsi 2020+, przynależność gminy do LGD KOLD,</p>	<p>Braki finansowe, brak boiska sportowego, Biesiadnik wymagający doposażenia i rozbudowy, niezagospodarowany teren przy Biesiadniku i brak oświetlenia, duża biurokracja i konkurencja przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych</p>	<p>1.7 Dobudowa i wyposażenie kuchni przy Biesiadniku 1.8 Doposażenie Biesiadnika w sprzęt audiowizualny 1.9 Montaż oświetlenia solarne przy Biesiadniku 1.10 Instalacja fotowoltaiczna na Biesiadniku 1.11 Montaż klimatyzacji w Biesiadniku 1.12 Montaż małej architektury ogrodowej-altany i ławki 1.13 Budowa placu zabaw dla dzieci 1.14 Ogród zmysłów - teren zielony pobudzający odbiór sensoryczny na różnych poziomach (na terenie Biesiadnika) 1.15 Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego 1.16 Budowa siłowni zewnętrznej</p>
---	---	--	---

			<p>1.17 Zakup maszyn do waty cukrowej, czekolady i popcornu</p> <p>1.18 Doposażenie Biesiadnika w sprzęt RTV i AGD</p> <p>1.19 Modernizacja i ocieplenie dachu w Biesiadniku</p> <p>1.20 Zewnętrzna toaleta kontenerowa</p>
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1. Zwiększenie oferty integracyjnej i poprawa estetyki wsi	Potencjał ludzki, działania społeczne, integracja międzypokoleniowa, fundusz sołecki, środki zewnętrzne, Biesiadnik, tereny zielone sołectwa	Niewystarczające środki finansowe, niedostatecznie doposażony i wymagający rozbudowy Biesiadnik, niesprzyjająca aura	<p>1.1 Dzień Kobiet</p> <p>1.2 Piknik rodzinny</p> <p>1.3 Ognisko sołeckie</p> <p>1.4 Spływ kajakowy</p> <p>1.5 Wycieczki krajoznawcze</p> <p>1.6 Wycieczki kulturalne(kino, teatr, opera itp.)</p> <p>1.7 Akcja sprzątnięcia sołectwa</p>

			<p>1.8 Nasadzenia drobnej roślinności</p> <p>1.9 Kino pod chmurką</p> <p>1.10 Wieczór gier planszowych</p>
2. Poprawa oferty edukacyjnej i sportowej	Biesiadnik, tereny zielone sołectwa, fundusz sołecki, środki zewnętrzne, mieszkańcy o zdolnościach rękodzielniczych	Niewystarczające środki finansowe, niedostatecznie wyposażony i wymagający rozbudowy Biesiadnik, niesprzyjająca aura, brak komunikacji z ościennymi miejscowościami	<p>2.1 Wyjazdowy kurs nauki pływania</p> <p>2.2 Potyczki sportowe</p> <p>2.3 Warsztaty plastyczne dla dzieci szkolnych</p> <p>2.4 Kurs komputerowy</p> <p>2.5 Joga</p> <p>2.6 Zomba</p> <p>2.7 Warsztaty z produkcji świec sojowych</p> <p>2.8 Warsztaty z produkcji naturalnych kosmetyków</p> <p>2.9 Strefa kibica</p> <p>2.10 Karaoke</p> <p>2.11 Warsztaty wokalne</p>

D. BYT			
1. Poprawa warunków bytowych i promocja wsi	Zaangażowani mieszkańcy, Biesiadnik, tereny zielone sołectwa, miejscowi rolnicy, mieszkańcy uprawnieni certyfikatem do przeprowadzenia kursu, fundusz sołecki, środki zewnętrzne	Niewystarczające środki finansowe, niedostatecznie wyposażony i wymagający rozbudowy Biesiadnik, brak komunikacji z ościennymi miejscowościami	1.1 Zakup gadżetów promujących sołectwo (kubki, koszulki, czapeczki itp.) 1.2 Quest sołecki 1.3 Zbiórki surowców wtórnych (złom makulatura, elektrośmieci) 1.4 Montaż witaczy 1.5 Zbiórki charytatywne 1.6 Szkolenia z pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych 1.7 Szkolenia dla rolników 1.8 Kurs serowarski (produkcja i sprzedaż serów zagrodowych) 1.9 Szkolenia z zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej

PLAN DŁUGOTERMINOWY zawiera opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 5 lat od dnia przyjęcia odnowy wsi/miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju wsi/miejscowości. Plan ten powinien obejmować i wykorzystywać atuty oraz zasoby wsi/miejscowości eliminując bariery zewnętrzne i wewnętrzne.

Analiza potencjału, analiza SWOT, wizja, plan długo i krótkoterminowy (elementy strategii) należy sukcesywnie - w miarę potrzeb aktualizować, uzupełniać i rozszerzać. Wszelkie zmiany dokonywane w analizach skutkują automatycznie koniecznością wprowadzenia zmian w pozostałych elementach strategii.

*Plan ten jest ambitny,
Trudny, my to wiemy.
Lecz my też ambitni,
Więc... zrealizujemy.
Małymi kroczkami
Tip topem do celu,
Bo takim sposobem
Dochodziło wielu.
Mamy chęć, to podstawa.
Wiemy jak i co.
I jak w tej piosence:
„Bo jak nie my, to kto?”*

Przedstawiciele Grupy Odnowy Wsi – sołectwa Łęczno-Toczeń
uczestniczący w przygotowaniu dokumentu:

1. Andrzej Pasierbek
2. Danuta Piróg
3. Izabela Osiecka
4. Edyta Ćwiek

Moderatorzy odnowy wsi:

1. Ewa Jankowiak
2. Mirosława Woźniak